

**NORDICMAG
IN NORTH AMERICA**

**TEXT: TOM ŘEPÍK
FOTO: ROYAL GORGE**

ROYAL GORGE: JE KRÁL MRTEV?

» K BĚŽECKÉMU LYŽOVÁNÍ A OBLASTI LAKE TAHOE LZE STĚŽÍ ZVOLIT VÝSTIŽNĚJŠÍ SPOLEČNÝ PŘÍVLASTEK, NEŽ „VELKOLEPÉ“. POSUĎTE SAMI: VELKOLEPÉ, CO DO POČTU ZDEJŠÍCH BĚŽECKÝCH STŘEDISEK (V BLÍZKÉM OKOLÍ JEZERA JE JICH PLNÝ TUCET, COŽ ZNAMENÁ NEJHUSTŠÍ KONCENTRACI NA SVĚTĚ). VELKOLEPÉ, CO DO DÉLKY UPRAVOVANÝCH TRATÍ (OBVYKLE 50 AŽ 100KM STOP V KAŽDÉM AREÁLU). VELKOLEPÉ, CO SE SNĚHOVÉ NADÍLKY TYČE (BĚŽNÝ ZDEJŠÍ PŘÍDĚL PŘESAHUJE 5 METRŮ ZA ROK). A V NEPOSLEDNÍ ŘADĚ VELKOLEPÉ V SOUVISLOSTI S RESORTEM ROYAL GORGE, NEJVĚTŠÍM BĚŽECKÝM SKICENTREM SEVERNÍ AMERIKY. «

OBDAŘENÁ SIERRA

Než se do něj vypravíme, zastavme se u onoho velkolepého sněhu. Přes šest stovek kilometrů dlouhý pás hor Sierra Nevada je výjimečně vysoký (4000 m), a zároveň poměrně blízko (200–250 km) Pacifickému oceánu, štědrému to zdroji výchozí výrobní suroviny lyžařovy bílé radosti. A zatímco v jižní Kalifornii v nižších polohách v zimě často prší a ne neobvyklým jevem jsou tu záplavy (a v su-

chých letech naopak – například právě v roce 2007 – jakoby ironií osudu ničivé požáry), zdejší hory dostávají jednu dávku studené bílé peřiny za druhou. Během jediné bouře umí nasněžit i celý metr sněhu. Poté obvykle následuje několik slunečných dní pod azurovou oblohou, a přijde bouře další. Takto to nahoře v kopcích chodí od listopadu do dubna, kdy resorty zavírají. Vždy kvůli nedostatku lyžařů, nikoliv sněhu.

308 KM STOP

To už jsme však v Royal Gorge, či jak se zde běžně říká, „Gorge“ (na rokli). Mimochodem, pro většinu běžkařů znamená „jet lyžovat na jezero“ přijet automaticky právě sem. Cesta je nekomplikovaná: RG leží hned při dálnici I-80 ze San Franciska a Sacramento do Rena a dál do Nevady; výjezd na exitu Soda Springs/Norden, zbylé 4 km cesty jsou značeny. Je dost dobře možné, že ani výrazem „velkolepý“ skutečný kalibr tohoto resortu nedoceníte. První dojem při pohledu do mapy tratí může být pro někoho až zaskočující; vyznat se v husté spleti nakreslených stop o celkovém součtu přes 300 km, složené ze šesti jednotlivých „traťových systémů“, ve zdejším členitém terénu není snadné. Každý ze systémů by mohl kdekoli jinde sloužit jako kompletní běžecký areál sám o sobě, v RG však každý jeden perfektním způsobem doplňuje další, a vzájemně poskytují ohromné různorodý, kontrastní, avšak v konečném výsledku naprosto všestranný a dokonalý lyžařský zážitek, ve kterém si vybere každý to své a v množství, jež se mu neolyžuje ani za týden.

Pustíte-li se bezhlavě do projíždění tras bez předem promyšleného plánu, v takto gigantickém resortu si snadno můžete přivodit logistický problém a na konci dne se nalézt ve zcela opačné oblasti, než odkud jste vyrazili. Aby ani tatovýto přehmat nebyl skutečným problémem, a šlo nad ním mávnout rukou, areál provozuje vlastní kyvadlovou skibusovou přepravu mezi nejfrekventovanějšími centry střediska

Summit Station, Ice Lake Lodge a Rainbow Lodge, vzdálenými od sebe desítky kilometrů. O víkendech pendlují červené skibusy resortu i do přiléhajícího velkého sjezdařského areálu Sugar Bowl.

S VLASTNÍMI VLEKY

Položen vysoko v horách Sierry ve dvoutisícové výšce, resort nabízí krom snadného lyžování v rovinatých úsecích horských luk a borových lesů též množství značně členitého terénu se stoupáními až k 2300 m hranici, při nichž zdejší nadmořské výšce poplatný řídký vzduch bezpochyby pocítíte. Možná i z tohoto důvodu vznikly v průběhu let na tratích čtyři jednoduché, exkluzivně běžkařům sloužící vleky (jednoduché lano s pevnými držáky), které vás vyvezou do nepříjemně táhlých, širokých otevřených stoupání. Zároveň si tu můžete v ideálním prostředí trénovat svou sjezdovou techniku na běžkách, jak to zde také mnoho lyžařů o víkendech, kdy se vleky točí, dělá.

Většina lyžařů začíná svůj den v přirozeném východním bodě resortu, centrální Summit Station, kde má areál své ředitelství, technické zázemí a zároveň poskytuje celou škálu doplňkových služeb, včetně velkolepě zařízené půjčovny náčiní, ještě vloni (před přesedláním Fischeru na NNN systém) kompletně vybavené lyžemi Fischer, vázáním a botami Salomon a holemi Swix. Zapomeňte však na „typickou“ horskou půjčovnu s omezeným sortimentem vysloužilých starých modelů. Místní půjčovna skládá přes 1000 (!) párů bot, lyží i holí loňských či aktuálních modelů, ve velké části v exkluzivním vlastním designu Fischer for Royal Gorge. Sportovní sada je k máni za \$21 na den, za 30 dolarů pak dostanete tzv. Demo Package – což není nic jiného než ta nejvyšší linie závodnického materiálu.

ANI CELÝ TÝDEN

Trasu, kterou byste si v RG rozhodně neměli nechat ujít, je dlouhá vyjízdka přes Palisade Peak na jih k Point Mariah, která končí a smyčkou se obrací na

samé hraně 1350 m hluboké Královské rokle, která dala zdejšímu resortu jeho název. Scenérie, které odsud spatříte, jsou podle mého názoru těmi nejpůsobivějšími z celého areálu a v máločem si zadají s těmi nejlepšími pohlednicovými kousky od Lake

Tahoe. Podobně inspirující výhledy přes rokli nabízí sekce Devil's Peak, na kterou najedete po dlouhé, romantické Wagon Train Trail v západní části resortu. Anebo se z centrální Summit Station vydejte směrem na východ přes pohodlně rovinatý Van Norden traťový systém až k hranicím propojeného resortu Sugar Bowl, kde můžete poobědvat s přáteli, kteří tam sjezdají. Sjezdaři-te-li rádi i vy, můžete si koupit výhodný společný skipas do obou středisek.

NEJVĚTŠÍ BĚŽKAŘSKÁ TRANSAKCE VŠECH DOB

V říjnu 2005 jediný vlastník a zakladatel RG resortu, John Slouber, prodal celý areál dvěma investičním firmám ze San Franciska. Sám tuto transakci komentoval stroze: „Royal Gorge vlastně nikdy nebyl na prodej, nikdy jsem nic takového neplánoval. Pak ale dostaneš absolutně mimořádnou nabídku, která všechno změní. V byznysu se občas musíš řídit intuicí. Tohle byl ten případ.“ John Slouber neprodal pouze provoz běžeckého areálu – nýbrž zejména drahocenné pozemky v exkluzivní oblasti Lake Tahoe o nevídané ploše 4500 akrů, včetně například místních vodních pramenů Rainbow Springs, jednoho z největších kalifornských producentů pitné vody. Sám zůstal v řízení resortu v manažerské funkci a tvrdí, že pod novými vlastníky bude resort, tedy jeho běžkařská složka, dál a dokonce agresivně růst. Což ukáží až blízké budoucí roky – zasněžené okolí si suška o opaku.

V podobných případech kdekoli jinde v Americe je totiž běžné, že polohou unikátní pozemky běžeckých tratí ustupují lukrativní nové výstavbě. Dolar je zkrátka všemocným pámem, marná sláva. Neuplynul ani půlrok od prodeje resortu, a nový vlastník prosadil na pozemcích areálu projekt na výstavbu více než třech tisíc nejruznějších obytných i komerčních jednotek, z nichž první tisícovka se již začala budovat. Výstavba uzavřela už první desítky kilometrů tratí. Nebylo žádným tajemstvím, že RG resort byl dlouhodobě finančně ztrátový, což je u běžeckého lyžování (byť v Americe placeného), globální nor-

mou. Resort vlastnil minimální lůžkovou základnu – pouhé tři chaty, z nichž navíc jedna v roce 2004 shořela. Právě dramatické zvýšení počtu hotelových postelí a prodej rekreační výstavby nejrůznějšího typu mají celou ekonomiku resortu dlouhodobě převrátit do černých čísel. V plánu je vybudování vlastního sjezdařského miniareálu Ski Camp, kompletní propojení s na východě sousedícím resortem Sugar Bowl a obnova všeho stávajícího, od výstavby nové Wilderness Lodge až po například další rolby. Resort Royal Gorge ročně přivítá mezi 100.000 až 130.000 běžkaři, kteří zaplatí \$29 za denní skipas a mnozí si za stejnou sumu na den vypůjčí vybavení. V posledních letech areál údajně prodával kolem tisícovky sezónních skipasů, po \$575 za kus.

62 letý John Slouber dodává: „Tohle všechno je pro mě velká, velká změna. Royal Gorge byl po 35 roků celý můj. Ale člověk stárne, a k tomuhle dříve či později muselo dojít“. Jakkoli je částka transakce pochopitelně tabu, neoficiálně se mnohé zdroje shodují na čísle 35 milionů dolarů – zdaleka největší sumě peněz, která se kdy v souvislosti s běžeckým lyžováním naráz přespýpala. Slouber pragmaticky uzavírá: „Provozovat skiareál je jako zemědělství – nikdy nevíš, jak ti počasí ovlivní úrodu. Takže když se pak objeví někdo, kdo položí na stůl mimořádnou nabídku, která jde za hranice toho, kolik bys normálně čekal... potřebuješ se jen rychle rozhodnout. A žádné těžké rozhodování to nakonec nebylo.“

Resort si zakládá na přepečlivé údržbě svých tratí. Málokdo z nás si umí představit, jaký takřka nikdy nekončící úkol to při jejich třítakilometrové délce znamená. Areál se pyšní flotilou výkonných žlutých roleb Bombardier, kterou by jim mohla závidět spousta prvotřídních sjezdařských center. Pravděpodobně největším oříškem v RG není otázka „zda“ dnes lyžovat, nýbrž „kde“ dnes lyžovat. S tolika možnostmi kam vyrazit, lyžař zde čelí problému, který příliš nezná: zatímco ve většině ostatních běžeckých center si obvykle vše podstatné stihnete projet za den dva, zde vám stěží postačí plný týden. Lepší budou dva.

O UNCI ZLATA

Každoročně v březnu se v Royal Gorge pořádá jeden z největších běžeckých podniků Ameriky – 15 km Bronzová horečka, 30 km Stříbrná horečka a hlavní závod, Kalifornská Zlatá horečka (California Gold Rush) na 50 km, jež má homologaci FIS a účastní se jej kompletní zámořská běžecká elita. Cenou pro vítěze je co jiného, než trojská unce (32 g) ryzího zlata. Velmi oblíbenou akcí je též místní Ski the Huts – závod mezi budkami: účastníci mají za úkol během 5-hodinového limitu objet co nejvíce z místních osmi ohřívacích kabin v libovolném pořadí. Úžasný způsob, jak zábavnou formou nalyžovat spoutu kilometrů, zaměstnat svou hlavu a současně si na vlastní nohy uvědomit opravdovou rozlehlost resortu.

NA NOC DO TRUCKEE

Příležitosti k noclehu a stravě je v oblasti přehršel. Přímo ve středu areálu stojí běžkaři oblíbená Ice Lake Lodge, a na odlehlejších západním okraji resortu níže situovaná Rainbow Lodge – v obou bydlíte ve stylovém komfortu přímo na tratích, každý den vás však vyjde na zhruba 400 dolarů. Za bezkonkurenčně nejlevnějším noclehem i množstvím dobrých restau-

rací si lze zajet do slabou půlhodinku vzdáleného městečka Truckee (v němž už roky žije Katka Hanušová, provdaná Nash), kde se vyspíte již za \$50 na noc. V roce 2004 kompletně vyhořela na tratích položená velmi populární srubová chata Wilderness Lodge, proslavená svými luxusními programy s privátní výukou běžeckého lyžování a gurmánskou kuchyní s místním kalifornským vínem zdarma, kam své klienty sváželi na velkých saních, zahalené do příkrývek z bílé ovčí vlny, jak za starých dobrých časů. Do příští sezóny má stát objekt znovu, zbrusu nový, nabízet však velmi pravděpodobně bude opět svůj tradiční, původní program. Několik dalších restaurací v rámci areálu je

v oblasti Van Norden a Soda Springs na Donner Pass Road, kde též sídlí nejvyhlášenější běžecký obchod této oblasti, sympatickými „Ausíky“ vedený Sierra Nordic. Mimočodem Australanů (Aussies) a Novozélandanů (přezdívaných Kiwis) pracuje v této lokalitě v nejrůznějších pozicích pozoruhodné množství, včetně samotného RG resortu. Až tak mnoho, že mi to začalo vrtat hlavou. Jeden z manažerů skiareálu mi věc osvětlil bez obalu a velmi pragmaticky. Australané a Novozélandané mají o mnoho lepší pracovní morálku než místní, s jejichž etikou to jde rok od roku s kopce. Nakonec – nic nového, co bychom nevěděli sami o sobě ze své vlastní země.

ROYAL GORGE

Největší privátní běžecký areál na světě, který v roce 1971 od puky vybudoval John Slouber s pouhými \$3,000 v kapse. V plně sněhové sezóně ještě do loňska inzeroval 330 km tratí, letos se tu již projevil první záběr území pro extenzivní novou výstavbu: ubýlo přes 20 km stop, 90 značených okruhů, 4 vleky, 15 km tratí pod umělým zasněžováním, základna resortu v 2140 m výšce. Pozor: kdekoli jinde v Americe než v okolí Soda Springs je pod názvem Royal Gorge chápána mnohem slavnější rokle – 367 m hluboký a 15 m úzký skalnatý kaňon v Coloradu poblíž Cañon City, do něhož se můžete vrhat střemhlav přivázání na laně, procházet se přes něj po strašidelně se pohupujícím provazovém mostě, sjíždět dolů lanovkou atd. (více viz www.rgcountry.com). Vlastní kalifornská rokle Royal Gorge, byť hlubší, je v podstatě turisticky neznámým pojmem – veškerou lokální proslulost názvu vydobyl běžecký resort. www.royalgorge.com

LAKE TAHOE

Unikátní vysokohorské ledovcové jezero položené v 1899 m výšce v pohoří Sierra Nevada, přes jehož hladinu prochází hranice mezi Kalifornií a Nevadou. Je považováno za nejkrásnější v Americe, má rozlohu 495 km², je velmi hluboké (500 m) a po obvodu měří 114 km. Proslulé svou kobaltově modrou hladinou, křišťálově čistou vodou a panoramatickými výhledy na kolem dokola jezero svírající tisícové hory. Hladina jezera nikdy nezamrzá. V jeho bezprostředním okolí se nachází zhruba 20 lyžařských středisek, v roce 1960 se v místním Squaw Valley konaly Zimní olympijské hry. Jezero je snadno dostupné po hlavní dálnici I-80: od západu ze San Francisca za 4 hodiny, z východu z Nevadského Rena za půlhodinu. www.visitlaketahoe.com

